

Götene kommun
Revisorerna

2013-10-04

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige, för kännedom

Revisorernas granskning av rutiner kring kommunens fordon.

Vi har med biträde av PwC genomfört en granskning av rutiner kring kommunens fordon.

Den revisionsfråga som vi velat få besvarad med granskningen är om kommunstyrelsen har tillräckliga rutiner och kontroller för en tillräcklig intern kontroll. För att bedöma detta har vi granskat om styrdokument/riktlinjer finns och att de tillämpas i den mån de finns. Utöver detta har vi sett på körjournaler/bensinkortsanvändning och kontroller av körjournaler.

Vårt granskningsresultat har sammanfattats i bifogade revisionsrapport. Sammanfattningsvis bedömer vi inte att kommunstyrelsens interna kontroll är tillräcklig och vi lämnar i rapporten ett antal förslag för förbättra kontrollen.

Vi överlämnar härmed vårt granskningsresultat till kommunstyrelsen för yttrande. Kommunstyrelsens svar vill vi ha senast under december 2013. Rapporten överlämnas också för kännedom till kommunfullmäktige.

För Götene kommuns revisorer

Jan-Olof Karlsson
ordförande

Kristina Dahlström
vice ordförande

Bilaga: PwC's revisionsrapport "Granskning av rutiner kring kommunens fordon" oktober 2013.

Revisionsrapport

***Granskning av rutiner
kring kommunens
fordon***

Götene kommun

Karin Norrman Elgh

oktober 2013

Innehållsförteckning

1.	Inledning.....	1
1.1.	Bakgrund	1
1.2.	Revisionsfråga	1
1.3.	Metod och avgränsningar.....	1
2.	Granskningsresultat.....	2
2.1.	Styrdokument/riktlinjer för användning av bilar finns?	2
2.1.1.	Kommentarer	2
2.2.	Styrdokument/riktlinjerna tillämpas på avsett sätt?	3
2.2.1.	Kommentarer	3
2.3.	Körjournaler/bensinkortsanvändning används i bilarna?	3
2.3.1.	Kommentarer	3
2.4.	Kontroller av körjournalerna genomförs, t.ex. gentemot mätarställning och tankad volym?.....	3
2.4.1.	Kommentarer	4
3.	Sammanfattning/förslag på åtgärder	5

1. *Inledning*

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Götene kommun genomfört en granskning av rutiner kring kommunens fordon.

1.1. *Bakgrund*

Ur ett ekonomiskt perspektiv är det viktigt att kommunens bilar är anpassade utefter det behov som finns. För att möjliggöra detta är det viktigt att det finns ett system och regler för att bevaka vilka fordon som finns inom kommunen samt hur dessa nyttjas.

Det är även viktigt ur ett förtroendeperspektiv att kommunens bilar används på avsett vis. Det är därmed viktigt att minimera risken för otillåten användning av kommunens bilar.

Kommunens revisorer har i sin risk- och väsentlighetsbedömning för 2013 funnit skäl att granska ändamålsenligheten av kommunens fordon.

1.2. *Revisionsfråga*

Granskningen hade att besvara följande revisionsfråga:

Har kommunstyrelsen tillräcklig intern kontrollen och tillräckliga rutiner och kontroller avseende användningen av kommunens fordon?

Revisionsfrågan besvaras med hjälp av följande kontrollmål:

- Styrdokument/riktlinjer för användning av bilar finns.
- Styrdokument/riktlinjerna tillämpas på avsett sätt.
- Körjournaler/bensinkortsanvändning används i bilarna.
- Kontroller av körjournalerna genomförs, t.ex. gentemot mätarställning och tankad volym.

1.3. *Metod och avgränsningar*

Granskningen utförs genom intervjuer med ansvarig för beställningar av fordon samt två enhetschefer inom äldreomsorgen. Aktuella dokument har studeras och en genomgång (stickprov) av körjournaler har genomförts. Därutöver har genomförda kontroller (stickprov) av fakturor granskats. Rapporten är sakavstämd med fordonsansvarig och en enhetschef.

2. Granskningsresultat

I Götene kommun finns, vid granskningstillfället juni 2013, 38 stycken bilar. Alla bilar i kommunen är leasade genom Danske Bank. Fyra av bilarna finns att boka via medborgarkontoret och finns tillgängliga för alla verksamheter i kommunen. Resterande bilar är placerade ute i verksamheterna.

I Götene är sedan ca ett år tillbaka en handläggare på Helenagårdens äldreboende även fordonsansvarig och är bland annat ansvarig för alla beställningar av bilar till kommunen. När verksamheterna skall beställa bilar kontaktar antingen enhetscheferna eller administratörer i verksamheten fordonsansvarig. Fordonsansvarig försöker styra över fordonsbeställningar så att enhetscheferna mailar in beställningar med eventuella specialönskemål istället för en beställning per telefon. Fordonsansvarig meddelar därefter vilka bilar som finns att välja mellan.

2.1. Styrdokument/riktlinjer för användning av bilar finns?

I Götene finns på kommunens intranät en kort information kring vad som gäller vid resor med tjänstefordon samt information om kommunens försäkringar avseende motorfordon. Det finns inga kommungemensamma riktlinjer för fordonshanteringen i kommunen.

För de fyra bilarna som går att boka via medborgarkontoret finns riktlinjer på intranätet. Riktlinjerna beskriver hur bilar och cyklar bokas och tar bland annat upp hämtning och lämning av bilarna, regler för tankning, var bilarna skall parkeras efter användning samt att körjournalen skall fyllas i.

För verksamheternas bilar saknas riktlinjer för fordonshantering i form av rutiner i samband med tankning, hur körjournaler skall användas, löpande underhåll och rapportering av mätarställning m.m.

I de intervjuer/samtal som genomförts har tydligare riktlinjer efterfrågats.

2.1.1. Kommentarer

Vi rekommenderar att kommungemensamma riktlinjer för fordonshanteringen arbetas fram för att få en enhetlig hantering av bland annat kvitton och körjournaler i kommunen. Kommungemensamma riktlinjer för inrapportering av bilarnas mätarställning skulle även öka möjligheten till att byta bilar mellan verksamheterna för att bilarna inte skall gå vare sig för mycket eller för lite i förhållande till de leasingavtal som kommunen har tecknat. Differenser mellan hur mycket bilarna går och leasingavtalen kan leda till en ökad kostnad för kommunen. Vi rekommenderar att mätarställningarna på leasade bilar följs upp för att möjliggöra att bilar kan flyttas mellan verksamheter vid över/underanvändning.

2.2. Styrdokumentet/riktlinjerna tillämpas på avsett sätt?

I intervjun med fordonsansvarig framkom att på tankkvittona för de bokningsbara bilarna skrivs i de allra flesta fall registreringsnumret upp men de signeras inte. Detta bekräftades vid den granskning av fakturor och kvitton för bilarna som genomfördes. Däremot skall det kvittot som finns kvar hos Preem vara signerat.

Vid en granskning av körjournaler för de fyra bilarna som bokas via medborgarkontoret visade sig att de inte alltid fylls i korrekt vid varje tillfälle som bilen används, vilket riktlinjerna på intranätet framhåller.

2.2.1. Kommentarer

De riktlinjer som finns för de bokningsbara bilarna avseende signering av kvitton och ifyllnaden av körjournaler följs inte alltid på ett tillfredställande sätt.

2.3. Körjournaler/bensinkortsanvändning används i bilarna?

I de fyra bilarna som bokas via medborgarkontoret finns körjournaler. Däremot fylls de granskade körjournalerna inte alltid i vid användning av bilarna.

Alla kommunens bilar tankas i regel på Preem längs E20 i Götene. Tankkortet förvaras på Preem. Vid tankning måste körkort visas och personnummer registreras på kvittot. I de flesta fall skrivs bilens registreringsnummer på kvittot och på vissa av de granskade kvittona för verksamheternas bilar är kvittona även signerade.

Vid tankning av de bokningsbara bilarna lämnas kvittot kvar på Preem som fordonsansvarig därefter hämtar. Vid tankning av de granskade verksamheternas bilar lämnas kvittot till respektive enhetschef efter tankning.

2.3.1. Kommentarer

Avsaknaden av kommungemensamma riktlinjer för fordonshanteringen i kommunen kan vara en orsak till att kvittona vid tankning signeras på olika sätt.

Ansvaret för att obehöriga inte tankar på kommunens tankkort ligger alltid kvar på kommunen.

2.4. Kontroller av körjournalerna genomförs, t.ex. gentemot mätarställning och tankad volym?

Kontroller av kvitton gentemot fakturor genomförs för de bokningsbara bilarna av fordonssansvarig. I de granskade verksamheterna genomförs dessa kontroller av antingen fordonsansvarig eller enhetschefen. I granskningen framkom att en av enhetscheferna inte alltid skickar över fakturan till fordonsansvarig som då inte kan utföra kontrollen.

Några kontroller av drivmedelsförbrukningen i kommunens bilar genomförs inte.

2.4.1. *Kommenterar*

För att säkerställa att de kontroller som skall göras görs rekommenderar vi, för att stärka den interna kontrollen, att det arbetas fram riktlinjer över vilka kontroller som skall genomföras och av vem dessa kontroller skall göras.

Vi bedömer att den interna kontrollen inte är tillräcklig avseende de kontroller som genomförs avseende fakturor jämfört med kvitton. Personen som genomför kontrollen har inte alltid en kännedom om vem som har tankat utifrån att endast personnummer står på kvittot.

Vi rekommenderar även att det införs kontroller av drivmedelsförbrukning för att stärka den interna kontrollen och upptäcka en eventuell ökad förbrukning i drivmedel.

3. **Sammanfattning/förslag på åtgärder**

I Götene saknas, förutom för de bokningsbara bilarna, i stort riktlinjer för hur kommunens fordon skall hanteras avseende hur tankning skall ske, hur körjournaler skall användas, löpande underhåll och rapportering av mätarställning m.m. Riktlinjerna för de bokningsbara bilarna följs heller inte alltid som avsett. Det saknas kontroller avseende drivmedelsförbrukning, det är heller inte möjligt för den person som genomför granskning av de bokningsbara bilarnas fakturor och kvitton att veta vem det är som har tankat.

Utifrån genomförd granskning bedöms kommunstyrelsens interna kontroll inte som tillräcklig.

Vi föreslår följande områden att utveckla för att förbättra den interna kontrollen:

- Att kommungemensamma riktlinjer arbetas fram och beslutas avseende hanteringen av alla kommunens bilar, inkl. riktlinjer för sammanställning av mätarställning.
- Säkerställ att kvitton och körjournaler signeras och fylls i på avsett sätt.
- Rutinen för tankning och förvaring av tankkort bör ses över samt att en riskbedömning avseende hanteringen av tankkort genomförs.
- Vem som ansvar för vilka kontroller av verksamhetens fakturor och kvitton bör klargöras.
- Att en stickprovsmässig kontroll av drivmedelsförbrukning införs.

2013-10-10

Karin Norrman Elgh

Projektledare

Hans Axelsson

Uppdragsledare